

K o m e n t á r
k výsledkom štatistického zisťovania
v oblasti cirkví a náboženských spoločností
za rok 2013

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť registrovaných cirkví a náboženských spoločností v Slovenskej republike a jej personálne zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte aktívnych duchovných, o počte duchovných, ktorí ukončili aktívnu činnosť, ale aj údaje o počte študentov teológie a počte evidovaných veriacich. Osobitne boli získané údaje o druhoch a cirkevných činnostiach, ako aj materiálnom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť činnosti cirkví a náboženských spoločností za rok 2013 boli ústredia registrovaných cirkví a náboženských spoločností v Slovenskej republike. Ich počet (30) zostal oproti roku 2012 nezmenený. Súčinnosť v štatistickom zisťovaní poskytli všetky spravodajské jednotky.

Personálne ukazovatele

Získané boli údaje za duchovných, nielen tých, ktorým je za duchovenskú činnosť poskytovaný príspevok od štátu. Počet duchovných 5 306 vykazuje oproti roku 2012 iba malý rozdiel (5 281). Podľa údajov cirkevného odboru Ministerstva kultúry Slovenskej republiky prepočítaný počet duchovných, ktorí v roku 2013 dostávali plat z prostriedkov štátneho rozpočtu cez kapitolu ministerstva kultúry bol 3 597 duchovných.

Niektoré rozdelenia počtu duchovných sa nezhodujú s celkovým počtom duchovných v riadku 1, nakoľko viaceré subjekty (v podstate tie, ktoré nedostávajú dotácie zo štátneho rozpočtu na platy duchovných podľa nariadenia vlády SR č. 299/2007 Z. z.) jednotlivé rozdelenia nesledujú. Napr. rozdelenie počtu duchovných do jednotlivých platových tried v riadkoch 2 až 8 neeviduje Bahájskeho spoločenstvo a Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní a rozdelenie na diecéznych a rehoľných v riadkoch 9 a 10 uvádzajú len subjekty rímskokatolíckej, gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi. Rozdelenie duchovných na slobodných a žijúcich v manželskom zväzku, rozdelenie podľa veku a stupňa vzdelania neeviduje napr. Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia. To vysvetľuje aj skutočnosť, prečo sa jednotlivé čiastkové údaje o duchovných nerovnajú celkovému počtu duchovných.

Materiálne zabezpečenie

Je potrebné uviesť, že ukazovateľ „počet bohoslužobných objektov“ zostáva nestály. Jeho kolísavý počet je spôsobený tým, že niektoré cirkvi (v roku 2013 hlavne Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku a Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku) zbierajú tento údaj od svojich nižších organizačných zložiek, kde je na ich posúdení, či nejaký objekt je alebo už nie je bohoslužobným objektom. Obdobne v roku 2013 vykázal aj Ordinariát Ozbrojených síl a Ozbrojených zborov Slovenskej republiky iba jeden takýto objekt oproti počtu 48 v predchádzajúcom štatistickom zisťovaní. Dôvodom je, že ordinariát má vlastne len jeden chrám, ostatné sú napr. iba miestnosti v kasárňach a vo väzniciach upravené na výkon bohoslužieb, ale nie sú to objekty, s ktorými by mohol ordinariát inak nakladať.

V roku 2013 bolo vykázaných 2 718 farností (cirkevných zborov, náboženských obcí) a 3 605 filiálok (filií).

Liturgické obrady

Cirkvi a náboženské spoločnosti v roku 2013 vykázali 1 274 471 bohoslužieb, z ktorých bolo najviac v štátnom jazyku, cirkevnoslovanskom a maďarskom jazyku. Ostatné bohoslužby (5 997) boli v nemeckom jazyku, latinskom, anglickom, hebrejskom, kórejskom, rómskom, gréckom, poľskom, chorvátskom alebo v kombinácii slovenského a maďarského jazyka. Počet cirkevných sobášov a krstov má z roka na rok klesajúcu tendenciu a tento rok bol po prvý krát nižší aj počet cirkevných pohrebov v porovnaní s predchádzajúcim.